
SARDANA: UN BALL MEDITERRANI

Autor:

Data de publicació: 17-05-2012

Els fenicis, per exemple, ens van portar el vidre.. però cal no menystenir la importància de la cultura dels ibers, que s'estenien des del país basc fins a Geòrgia i que van donar origen -amb el transcurs dels segles- a un llenguatge, el "proto-romanç", parlat a tota l'Europa romana des de l'Aquitània-Occitània i el futur "llevant català" fins a la llunyana Romania -en paral·lel al llatí oficial escrit amb el que s'hi va arribar a barrejar..-

L'origen èuskar-iber de la "Sardana"

Que les danses en rotllana van ser gregues i després adoptades pels ibers?.

i.. perquè no a l'inrevés?.. Només les societats riques creen distraccions (..arts i culte religiós..) Cal treure's del cap la idea -que ens han venut- de que els grecs o els romans ens van treure de la incultura..

Només cal emprar la lògica: Si els ibers tenien or, plata, ceràmica, els sobrava sal, conservaven el peix, fabricaven vi i cervesa, treballaven el ferro abans que la resta de la Mediterrània, etc.. aquí els grecs.. apart d'establir colònies, que alguna ens ha quedat, venien a mercadejar.. i els romans en el fons, eren uns espoliadors. M.M.

Els fenicis, per exemple, ens van portar el vidre.. però cal no menystenir la importància de la cultura dels ibers, que s'estenien des del país basc fins a Geòrgia i que van donar origen -AMB EL TRANSCURS DELS SEGLES- a un llenguatge, el "proto-romanç", parlat a tota l'Europa romana des de l'Aquitània-Occitània i el futur "llevant català" fins a la llunyana Romania -en paral·lel al llatí oficial escrit amb el que s'hi va arribar a barrejar..-

(Vegeu: El català i les llengües romàniques no venen del llatí)

LA SARDANA: UN BALL MEDITERRANI

PUBLICAT: Antonio Arnaiz Villena

Maig, 2012 Aquí.

La sardana és un ball que avui es ballat per una colla de persones a Catalunya agafades de la mà en una rotllana. Es considera que n'hi ha dos tipus: l'empordanesa i la de la comarca de la Selva amb alguns altres sub-tipus. Encara que en el segle XIX en Pep Ventura va fer una mena d'estandardització del ball, deixant la sardana anomenada de "passos llargs", ja al segle XVI a Olot la Sardana s'assimila per part de l'Església a un ball "deshonest i de bruixeria".

Documentació esculpida aproximadament l'any 1280, es troba a la porta de la Catedral de Barcelona, ??amb persones agafades de la mà en posició de ball.

En tot cas, hi ha autors que remunten el ball Sardana a l'antiguitat. Balls semblants a la Sardana n'hi han per tota Europa, sobretot a la Mediterrània (també a Portugal a les illes Feroe, i en general a Iberia, Grècia i Anatòlia). La toponímia d'Europa respecte a la Sardana, l'observem a la plana de la Cerdanya, al Pirineu de Girona, a la seva Puig-Cerdà i a l'illa de Sardenya a la Mediterrània.

L'antiga capital de la Lidia anatòlica (Turquia) era Sardes i s'anomenava així a un de "els pobles de la mar", que van

atacar a l'Egipte dels faraons com "shardena".

El llenguatge de la "antiga Europa" és el que ens podria explicar el significat de "Sardana" (ball). Tant Venneman amb el seu llibre "Europa Vascónica" Ref.1, com nosaltres mateixos amb el grup de llengües "Usko-mediterrànies" Ref.2, entre les que hi ha el basc, que se'n podria considerar l'origen. El llicenciat Poza, el pare Larramendi, Astarloa i Humboldt han estat els proponents principals del basc-iberisme Ref.2. És a dir, que el basc actual procedeix directament de l'iber-tartèsic. Encara que fa menys de 100 anys, es va posar "de moda" a Espanya, amb l'ajuda de Larry Trask i altres, una oposició radical al basc-iberisme, Lluís Silgo, deixeble de Domingo Fletcher ha estat a València un dels baluards més forts del manteniment del basc-iberisme Ref.3.

Ball ibèric trobat en les ceràmiques de Sant Miquel de Lliria (l'Edeta ibèrica) .Segle III abans de Crist.

ETIMOLOGIA DEL NOM DE LA SARDANA

La traducció proposada per nosaltres per explicar el seu significat Ref.2. és:

SARTU (basc) = agafats, enfilats (català)

ANA (o ANAI, basc) = germanor (català)

És a dir, "agrupació de germanor· (ja sigui o no en llenguatge religiós ritual) "agafats o units". En aquest cas, la unió s'efectua per les mans.

Aquesta és la traducció més plausible, ja que els ibers de Sant Miquel de Lliria (València), l'antiga Edeta, sí que ballaven d'aquesta forma, com es mostra en el fragment de ceràmica següent, allà trobat. (Museu Arqueològic de València). Aquí.

Ampliació de la figura anterior. Sant Miquel de Lliria (l'Edeta Iberica), València. Segle III abans de Crist.

TOPONÍMIA EUROPEA: Sardes, Cerdanya

Sardes, capital de la Lidia (Anatòlia, Turquia), pot significar "La Unió". La Cerdanya, catàlegs-pirinenca "la Unió dels germans". Altres topònims similars, o bé derivarien d'aquests, més tardanament, havent perdut el significat inicial o bé serien nomenats així per motius que escapen al nostre enteniment (illa de Sardenya o Sardinia).

Untermann, recentment convertit al basc-iberisme parla de paraules (substrat) mediterrani Ref.4, que no es diferencia molt del que nosaltres hem anomenat llengües Usko-mediterrànies, que probablement es van formar a la zona, quan aquesta era refugi glacial i que al retirar-se els gels (després de fa 17.000 anys), van pujar amb l'home, cap al nord, sobretot Atlàntic, d'Europa.

Ball ibèric trobat en ceràmiques ibèriques. Segle III abans de Crist.

REFERENCIAS

1. Hamel E, Vennemann T y Forster P. La lengua originaria de los europeos prehistóricos. Revista Investigación y

2. Arnaiz Villena A y Alonso García J. Diccionario Ibérico Euskera-Castellano. Ed. 2ª Edición. Vision Libros, Madrid, 2011. Aquí
3. Silgo Gauche L (2004). Investigación e Investigadores sobre la lengua Ibérica, Revista Elea, vol. 5, p 167.
4. Untermann J. Antiguo Europeo en Hispania en “Estudio de Lenguas y Epigrafía Antiguas – ELEA”. Nº 9. Ed. Aparicio J y Silgo L. Real Academia de Cultura Valenciana. Valencia, 2009.